

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Millaisin kielellisin eväin ja asentein nuoret lähtevät yhteiskuntaan ja jatko-opintoihin perusopetuksen jälkeen?

Suomen kielen ja kirjallisuuden oppimistulosten arviointiin perustuva koulutusmateriaali ÄOL:n paikallisyhdistysten käyttöön
7.10.2020

Merja Kauppinen

merja.a.kauppinen@jyu.fi

Koulutusmateriaali

Kaikki materiaalit on koottu arviointisivulle: <https://karvi.fi/esi-ja-perusopetus/oppimistulosten-arvioinnit/aidinkielen-ja-kirjallisuuden-oppimistulosten-arviointi-perusopetuksen-paattovaiheessa/>

Arviointimateriaali sisältää

- **Oppimistulosarvioinnin raportin** (Kauppinen, Merja & Marjanen, Jukka 2020. Millaista on yhdeksäsluokkalaisten kielellinen osaaminen? – Suomen kielen ja kirjallisuuden oppimistulokset perusopetuksen päättövaiheessa 2019. Helsinki: Kansallinen koulutuksen arviointikeskus)
- **Arviointiraportin tiivistelmän** (Millaista on yhdeksäsluokkalaisten kielellinen osaaminen? Suomen kielen ja kirjallisuuden oppimistulokset perusopetuksen päättövaiheessa 2019. Tiivistelmät. Karvi. (Tulossa)
- **Arvioinnin julkistustilaisuuden diat**
- **Arvioinnin julkistustilaisuuden tallenteen**
- **Kirjoittamisen opetusta käsittelevän artikkelikokoelman** (Hellgren, Jan & Kauppinen, Merja (toim./red.) 2020. Kirjoitan, siis ajattelen. Näkökulmia kirjoittamisen opetukseen. Jag skriver, alltså tänker jag. Perspektiv på skrivpedagogik. Helsinki: Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.)

Suomen kielen ja kirjallisuuden oppimistulosten arviointi 2019 – koulutusillan järjestäminen

Arviointiraportissa eritellään ajankohtaisia oppiaineen opetukseen ja oppimiseen sekä opetuksen järjestämiseen liittyviä asioita. Olemme koonneet tähän materiaaliin keskeisiä arvioinnista esiin nousseita aihepiirejä ja kysymyksiä ÄOL:n paikallisyhdistyksissä pohdittavaksi.

Kannustamme alueyhdistyksiä järjestämään arviointitulosten pohjalta paikallisia perusopetuksen koulutusiltoja. Materiaalia on 3 koulutusillan järjestämiseen:

- 1. Millaisin kielellisin taidoin ja asentein nuoret päättävät perusopetuksen? (raportti ja tiivistelmä)**
- 2. Millaisin kielellisin eväin ja asentein nuoret lähtevät yhteiskuntaan ja jatko-opintoihin perusopetuksen jälkeen? (tallennettu asiantuntijakeskustelu)**
- 3. Oppilaiden tunteet ja tunnekokemukset kirjoittamisen opetuksessa (artikkelikokoelma)**

Koulutusiltaan kannattaa kutsua paitsi yläkoulun suomen kielen ja kirjallisuuden opettajia myös toisen asteen suomen opettajia sekä luokanopettajia ja erityisopettajia. Kielellisten taitojen kehittäminen luokka- ja kouluasteelta toiselle on yhteinen asia.

Koulutusillan voi järjestää lähitapaamisena yhtä hyvin kuin nettiyhteyksien avulla. Pääasia on arvioinnin tulosten pohtiminen yhdessä: mielipiteiden ja kokemusten vaihtaminen sekä hyvien käytänteiden jakaminen ja kehittäminen yhdessä paikallisesti.

Voitte halutessanne ilmoittaa koulutusillan ajankohdan Merja Kauppiselle (merja.a.kauppinen@jyu.fi). Hän voi osallistua sovituksi etäyhteyden avulla koulutukseen osan aikaa. Voitte esim. kutsua hänet pohjustamaan keskustelua tai koota kommentteja ja kysymyksiä vastattavaksi illan lopuksi.

Kootkaa tärkeimmät havaintonne ja hyvät käytänteenne illan päätteeksi yhteiseen käyttöön Google Docs –asiakirjaan:

<https://docs.google.com/document/d/18gxobk5h1wY3PIFIRETIhmTiGmRyro8LzHd85d1-eR0/edit?usp=sharing>

Antoisia perusopetusiltoja paikallisyhdistyksille!

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Koulutusmateriaali 2 (asiantuntijakeskustelun tallenne)

Julkistustilaisuuden ohjelma

12.00 **Avaussanat**, Elina Harjunen, osaamisyksikön päällikkö, Karvi

12.15 **Suomen kielen ja kirjallisuuden arvioinnin keskeiset tulokset**

Merja Kauppinen, projektipäällikkö, Karvi; Jukka Marjanen, erikoisasiantuntija, Karvi

13.00 **Ministeriön puheenvuoro**, Minna Kelhä, valtiosihteeri, opetus- ja kulttuuriministeriö

13.15 **KAHVITAUKO**

13.30 **Vastauksia ensimmäisen osuuden yleisökysymyksiin**

Asiantuntijakeskustelu aiheesta ”Millaisin kielellisin eväin ja asentein nuoret lähtevät yhteiskuntaan ja jatko-opintoihin perusopetuksen jälkeen?”

Satu Immonen-Kähäri, vt. rehtori, Joroisten yhtenäiskoulu ja lukio

Penni Pietilä, tohtorikoulutettava, Helsingin yliopisto; äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori, Espoon kaupunki

Jouni Välijärvi, emeritus professori, Jyväskylän yliopisto

14.20 Tilaisuuden yhteenveto

Julkistustilaisuudessa mukana arviointiasiantuntija Jan Hellgren ja arviointisuunnittelija Mikko Viitala

”Millaisin kielellisin eväin ja asentein nuoret lähtevät yhteiskuntaan ja jatko-opintoihin perusopetuksen jälkeen?”

Oppimistulosarvioinnin tallenne: https://www.youtube.com/watch?v=rtz_ZVsTSYI&feature=youtu.be

Asiantuntijakeskustelussa mukana

Satu Immonen-Kähäri

vt. rehtori, Joroisten yhtenäiskoulu ja lukio

Penni Pietilä

tohtorikoulutettava, Helsingin yliopisto; äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori, Espoon kaupunki

Jouni Välijärvi

emeritus professori, Jyväskylän yliopisto

Asiantuntijakeskustelun teemoja:

- Millaisin kielellisin eväin nuoret lähtevät yhteiskuntaan ja jatko-opintoihin perusopetuksen jälkeen? Mitä osataan ja miksi? Millaiset kielelliset eväät ovat ehkä liian laihat koulun ulkopuolelle ponnistettaessa?”
- Miten heikot lukemisen ja kirjoittamisen taidot näkyvät koulussa?
- Asenteet suomen kielen opiskelua kohtaan, vrt. englannin opiskelua kohtaan. Miksi äikkä ei innosta vaikka yläkoululaiset tuntuvat tietävän oppiaineen hyödyt?
- Vallitseeko Suomessa oppimisen tasa-arvo?
- Keskittyykö perusopetus opettamaan oikeita asioita?
- Miten koulu voisi ottaa oppilaiden vapaa-aikana hankkimaa tekstuaalista osaamista paremmin huomioon?

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Pohdittavia teemoja tallenteen pohjalta

Tasa-arvoisen oppimisen mahdollisuuksia hakemassa

- oppilaiden tasa-arvoiset mahdollisuudet oppimiseen
- kuntien ja koulujen tasa-arvoiset mahdollisuudet opetuksen järjestämiseen

Teemoja ja pohdittavia kysymyksiä asiantuntijakeskustelun pohjalta seuraavilla sivuilla.

Julkistustilaisuuden tallenteessa asiantuntijakeskustelu alkaa kohdasta 1.15.45–

Tallenne 1.20– / 1.30– (Väljärven puheenvuorot)

- 1) Miksi huomion kiinnittäminen sosioekonomisiin tekijöihin (tässä vanhempien koulutustasoon) koulutuksessa ja oppimisessa on Väljärven mukaan niin tärkeää? (lisätietoa raportista)**

Tallenne 1.26– / 1.31– (Pietilän puheenvuorot)

- 2) Miksi ja miten ohjata oppilaita työskentelyn taitoihin eli tekemään töitä kielellisen osaamisensa kehittämiseksi?**

Tallenne 1.27–1.44

- 3) Millaisia näkökulmia asiantuntijat tuovat oppilaiden oppimisasenteita ja niiden yhteyttä oppimistuloksiin koskevaan keskusteluun?**

Tallenne 1.27–1.34

- 4) Pitäisikö koulutuksen perusrahoitus saattaa kuntoon, vai tuovatko erityiset hankkeet puhtia esimerkiksi lukemisen taitojen kohentamiseen?**

Tallenne 1.44–1.52

- 5) Miksi äikän opiskelu ei kiinnosta (vrt. englannin opiskeluun), vaikka suomen kielen ja kirjallisuuden hyödyt oppiaineena tunnustetaan?**

Tallenne 1.52–1.58

- 6) Perustaitojen opettaminen koulun haasteena – keinot suunnata opetusta perustaitoihin**

Tallenne 1.58–2.03

- 7) Opettajan ammattitaidon ylläpitäminen**

Tallenne 2.04–2.07

- 8) Miten oppimisen erot pysyisivät Suomessa maltillisina ja koulutuksen tasa-arvo toteutuisi parhaiten?**

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Kiitos osallistumisesta koulutusiltaan!

Muistakaa kirjata tärkeimmät havaintonne ja hyvät käytänteenne yhteiseen käyttöön Google Docs –asiakirjaan:

<https://docs.google.com/document/d/18gxobk5h1wY3PIFIRETIhmTiGmRyro8LzHd85d1-eR0/edit?usp=sharing>